

til Betingelserne for at søge Embede i Folkekirken, og der omhandles" — nemlig i den anden Del af § 21 — „Spørgsmaalet om Lønningerne inden for Folkekirken. Og med Hensyn til begge disse Punkter henviser denne Lov Sagens Ordning til kgl. Anordning . . . Vi have jo faaet Ministerens Udtalelse om, at han overhovedet ikke vil forelægge Spørgsmaalet om Lønningerne. Det vil han selv ordne gennem Stiftsmidlerne efter de Antydninger, der findes i § 21.“ Andet har jeg ikke sagt, og det er, som enhver vil kunne se, ikke andet end, hvad der staar i Ministerens Forslag, § 21, saa at hans Bemærkninger om den „kolossale Overdrivelse“ behøver jeg ikke at tage mig nær. Jeg har intet overdrevet; det har den ærede Minister misforstaaet. Dernæst siger Ministeren, at jeg skulde have sagt, at Menighedsraadene vilde fremkalde Ufred, og han tilføjede, at Ufreden neppe vilde blive større end ved ethvert Rigsdagsvalg. Men jeg har jo ikke udtalt mig mod den Ufred, som kunde komme, naar man skulde vælge Præst. Tværtimod, paa det Punkt er jeg gaaet ikke saa lidt videre end den højtærede Minister, idet jeg har ønsket, at der virkelig skulde foregaa et Valg af Præsterne, og dermed vil der naturligvis følge en vis Strid i Menigheden, men det er jeg ikke bange for. Nej, hvad jeg har udtalt mig imod, er; som det vil ses Sp. 1040 i Folketings-tidende, at naar Præstevalget havde fundet Sted, de kirkelige Modsetninger da skulde tvinges til at blive Medlemmer af det fælles Menighedsraad og tage Sæde der med den Præst, der nu var valgt, idet jeg mener, at naar man tvinger de forskellige Partier til at arbejde sammen, vil man ikke opnaa at faa Fred, men tværtimod Ufred. Og jeg skal gerne følge Ministeren i den Lignelse, han hentede fra de politiske Valg. Vi vide alle, at disse Valg fremkalde Strid, men at denne Strid i dens skarpe Form er forbi, naar Valget har fundet Sted. Men vil man gøre det Eksperiment at indrette kommunale Raad for at fremme det politiske Liv og tvinge Højre og Venstre til at arbejde sammen i saadanne Raad, tror jeg ikke, det vilde give Fred, men tværtimod Ufred. Det er ganske klart, at som vi paa det Omraade lade Højre arbejde for sig og Venstre og Socialdemokraterne for sig, naar vi ere uden for Valgene i alt Fald, saaledes mener jeg, at det bør finde Sted i det kirkelige Liv, naar vi ville, at der skal finde en rolig kirkelig Udvikling Sted. Jeg har altsaa slet ikke sagt, hvad den højtærede Mini-

ster lagde mig i Munden. Saa udtalte den højtærede Minister, at jeg havde sagt, at Socialisterne i Kjøbenhavn, naar de fik Overtaget i Menighedsraadene, vilde drive Folk ud af Folkekirken. Den højtærede Minister viste, hvor gal en saadan Udtalelse var, men det er saa heldigt for mig, at jeg ikke har brugt en saadan Udtalelse. Jeg har derimod sagt, at naar Socialisterne fik Flertal i de kjøbenhavnske Menighedsraad, ville mange Mennesker føle sig opfordrede til at danne Valgmenigheder, og de ere jo ikke uden for, men inden for Folkekirken. Jeg tror, at det er en saa uomtvistelig Sandhed, at den ikke kan modbevises. Saa sagde den højtærede Minister, at jeg var misfornøjet med Højesteret som Dommer i disse Sager. Det vil af min Udtalelse i Folketings-tidende Sp. 1046 kunne ses, at jeg er meget veltilfreds med at have Højesteret til Dommer i disse Sager. Jeg sagde endog, at: „jeg vilde være meget betænkelig, hvis vi fik en kirkelig Forsamling, som i Stedet for vor Højesteret skulde afgøre, hvad det evangelisk-lutherske var.“ Altsaa, hele den lange, i og for sig meget rigtige Tale, som den højtærede Minister holdt imod mig paa dette Punkt, rammer aldeles ikke mig; da jeg i Virkeligheden har udtalt min Glæde over, at disse Spørgsmaal skulde afgøres af Højesteret, men jeg har tillige sagt, hvad jeg antager, enhver maa indrømme, at Højesteret er en borgerlig Domstol. Den højtærede Minister sagde rigtig nok forleden, at Højesteret ogsaa er en gejstlig Domstol, fordi den dømmer i gejstlige Sager. Men efter sin Sammensætning er den virkelig ikke en gejstlig, men en juridisk Ret, en borgerlig Domstol. Saa sagde Ministeren, at naar jeg talte om Folkekirken som en borgerlig Indretning til det religiøse Livs Fremme, glemte jeg det evangelisk-lutherske. Jeg tillader mig i den Anledning at henvise til Spalte 1038, hvor jeg udtrykkelig siger, „at det er en borgerlig Indretning til det religiøse Livs Fremme *under evangelisk-lutherske Former*.“ Altsaa, hele det Afsnit af den højtærede Ministers Tale har aldeles ikke ramt mig. Jeg kan ikke i Øjeblikket erindre, at der var flere af saadanne Ting, men de Herrer ville altsaa se, at noget egentligt Tilsvær behøver jeg ikke at komme med. Den højtærede Minister gendrev sejrrikt disse forskellige Betragtninger, han opstillede, men det var ikke nogen Sejrr over mig, han vandt, det var en Sejrr over sig selv, og det er jo en af de største Sejre! Jeg vil i øvrigt kun gøre nogle ganske faa Be-